

GAZETA GDAŃSKA

10
FEN.

Nr. 36

Poniedziałek, 13 lutego 1939

Rok XLVIII

Aleksandrów Kujawski, Brodnica, Bydgoszcz, Chełmno, Chojnice, Gdańsk, Gdynia, Grudziądz, Inowrocław, Kartusy, Kościerzyna, Lipno
— Nowe-Miasto, Rypin, Sępólno, Starogard, Świecie, Szubin, Tczew, Toruń, Tuchola, Wąbrzeźno, Wejherowo, Wyrzysk —

„Przez 3 lata byłem Polakiem...”

— oświadczył Ojciec Św. Pius XI podczas ostatniej polskiej audiencji prywatnej

RZYM. Korespondentowi P. A. T. udało się zebrać z ostatnich paru miesięcy życia Papieża Piusa XI niektóre szczegóły, świadczące o głębokich uczuciach, jakie zmarły Papież żywił do końca życia dla Polski.

Ostatniej polskiej audiencji prywatnej udzielił Ojciec Św. Pius XI dn. 28 stycznia br. ambasadorowi R. P. przy Kwirynale gen. Wieniawie Długoszowskiemu i jego małżonce. Gen. Wienia-

Wzruszający charakter miała audycja charge d'affaires przy Watykanie p. Janikowskiego z okazji składania ostatnich życzeń noworocznych Papieżowi.

Po przyjęciu życzeń Pius XI poświęcił dłuższą chwilę rozmowy osobie Prezydenta R. P. I. Mościckiego. W toku dalszej rozmowy Ojciec Święty wypytywał się troskliwie o stan zdrowia śmiertelnie wówczas już chorego kardynała Kakowskiego. Znaczna część rozmowy dotyczyła zagadnień religijnych, o których Papież Pius XI mówił z najwyższym uduchowieniem i najgłębiej pojętym mistycyzmem. Dalej

Papież życzył Polsce, aby zachowała spokój wewnętrzny, tak trudny do utrzymania w obecnych czasach oraz błogosławił wielkim i małym, a zwłaszcza małuczki. Papież udzielił błogosławieństwa Prezydentowi R. P., Polsce i charge d'affaires.

Gdy w związku z tym Papież wspominał, że charge d'affaires tak dobrze reprezentuje swój kraj, widać było, że poza błogosławieństwami i poza zwrotem grzecznościowym kryła się myśl Papieża o całokształcie stosunków z Polską, tak ściśle związanych z osobą Piusa XI.

Jednym z ostatnich podpisów, a być może ostatni swój podpis Pius XI złożył na akcie ratyfikacyjnym umowy z Polską o dobrach i budynkach ponicznych, skonfiskowanych przez rząd carski.

Zdumiewające szczegóły w opieczętowanych źródłach o przyjaźni Ojca Św. Piusa XI dla Polski

POZNAN. Podczas żałobnej akademii radiowej ku czci Papieża Piusa XI w Poznaniu w dniu 11 bm. wygłosił przemówienie J. E. ks. kardynał Prymas Hlond, mówiąc m. in.:

„Polsce przypisywał dziejową misję, w którą mocno wierzył. Pamiętam, jak z naciśnięciem mówił o naszej misji kulturalnej, o naturalnych kierunkach i drogach jej

rozwoju... Pamiętam, jak wołał: „Jesteście rycerzami Wiary. W tej roli będziecie najlepszymi rycerzami Polski”. Był szczęśliwy, gdy mógł się Polsce przystąpić na prawde. Kochał nas głęboko, pragnął Polski katolickiej, szczęśliwej, potężnej. — Zdumiewające w tym względzie wiadomości podadzą kiedyś opieczętowane dzisiaj źródła...

Setki tysięcy wiernych przesuwają się przez Bazylikę św. Piotra

CITTA DEL VATICANO. W niedzielę przed południem odwiedziło bazylikę św. Piotra, składając hołd pamięci zmarłego Ojca św. Piusa XI ponad 150 tysięcy wiernych.

Pogrzeb Ojca św. Piusa XI odbędzie się we wtorek po południu.

Pan Prezydent R. P. na pierwszych konkurencjach FIS

W niedzielę odbyła się pierwsza konkurencja FIS: biegi zjazdowe pań i panów.

Już od rana gromadzić się zaczęły dokoła mety tłumy widzów. W chwili startu przed metą znajdowała się już rekordowa liczba 10.000 widzów.

O godz. 12 na Kasprowy przybył Pan Prezydent R. P. w otoczeniu swego domu cywilnego i wojskowego oraz generalicji. Pana Prezydenta powitał prezes

Stocznia Marynarki Wojennej w Gdyni buduje dwa kontrtorpedowce

Stocznia Marynarki Wojennej buduje obecnie dwa ścigacze, które są na ukończeniu. Z końcem czerwca projektowane jest rozpoczęcie dwóch dużych kontrtorpedowców oraz dalszej serii ścigaczy dla Marynarki Wojennej. Poza tym rozpoczną się prace nad budową okrętów podwodnych i małych krążowników.

Wykonanie tego programu naszego zbrojenia morskiego wymaga jednak funduszy znacznych i ofiarności społeczeństwa.

W związku z budową dwóch kontrtorpedowców prowadzone są obecnie prace nad przygotowaniem technicznym. Plany obu okrętów zostały już opracowane, huty krajowe przystąpiły już do wykonywania poszczególnych części, również przedsiębiorstwa przemysłowe

Polskiego Związku Narciarskiego wice-minister Bobkowski.

Piękna pogoda w Zakopanem

ZAKOPANE. Po fatalnej pogodzie w dniu 11 bm., kiedy to ulewny deszcz padający przez cały dzień zniszczył całkowicie szatę śnieżną w dolinie zakopiańskiej, w niedzielę nastąpiło wypo-

i fabryki przystąpiły do swych prac nad częściami kontrtorpedowców, jak opancerzenie, budowa kotłów, turbin, uzbrojenia i inne części składowe okrętów.

Po założeniu stępki prawdopodobnie w czerwcu br., nastąpi dalszy montaż w stoczni Marynarki Wojennej.

O. R. P. „Grom” popłynie do Ameryki?

W Gdyni rozeszły się pogłoski, które jednak nie zostały potwierdzone przez Dowództwo Floty, o mającym nastąpić w związku z otwarciem wystawy w Nowym Jorku wyjeździe O. R. P. „Grom” do Ameryki.

Wiadomość tę podajemy z obowiązku dziennikarskiego.

Wyjazd Prymasa Polski ks. kard. Hlonda do Rzymu

POZNAN. Wczoraj w niedzielę Prymas Polski ks. kardynał dr. A. Hlond, żegnany uroczystie, wyjechał z Poznania do Rzymu, aby uczestniczyć w uroczystościach pogrzebowych w Rzymie oraz w conclave kardynałów.

Największy niemiecki krążownik jutro spłynie na wodę

HAMBURG. We wtorek spuszczone zostanie na wodę w stoczni Blohm J. Voss największy niemiecki okręt wojenny o wyporności 35 tys. ton. Wyposażenie okrętu stanowi 8 dział 38-centymetrowych i 12 dział 15-centymetrowych. Długość okrętu wynosi 241,5 m., a szerokość 36 m., zanurzenie 7,9 m. Drugi siostrzany okręt stoi jeszcze w stoczni.

Sąd nad 350 czekistami hiszpańskimi

BARCELONA. W poniedziałek i wtorek będzie zasiadał trybunał wojenny, który rozpatrzy 350 spraw osób, oskarżonych o współpracę w „czerezwyczące”, o udział w służbie wywiadowczej i przeciwwywiadowczej rządu republikańskiego oraz w t. zw. „patrolach kontrolnych”.

Przed trybunałem stanie również Emilio Salazar Ventura, b. przewodniczący, tzw. sądu ludowego, który urzędował na pokładzie statku-więzienia „Uruguay”.

Ll'via zajęta

SALAMANKA. Wojska gen. Franco zajęły wczoraj bez oporu ze strony przeciwnika obszar Ll'via, położony w najbliższej okolicy m. Puigcerda. W ręce wojsk gen. Franco wpadło wiele materiału wojennego, m. in. kilkanaście wagonów załadowanych amunicją.

Wyrok śmierci w Królewcu

KRÓLEWIEC. Sąd królewiecki skazał na karę śmierci niejakiego Herberta Kaspra, który zamordował bestialsko i z premedytacją swoją żonę.

„Andromeda” sorzedana za 30 tys. mk. niem.

KRÓLEWIEC. W Królewcu został sprzedany na licytacji żaglowiec „Andromeda”. Statek nabyła królewiecka fabryka celulozy „Feldmuehle” za 30.000 marek niem.

Jak wiadomo, „Andromeda” należała przed tym do Ligi Morskiej i Kolonialnej i pod nazwą „Elemka” odbywała podróże pod banderą polską.

Rysiu wróć!!

Posag gotowy!

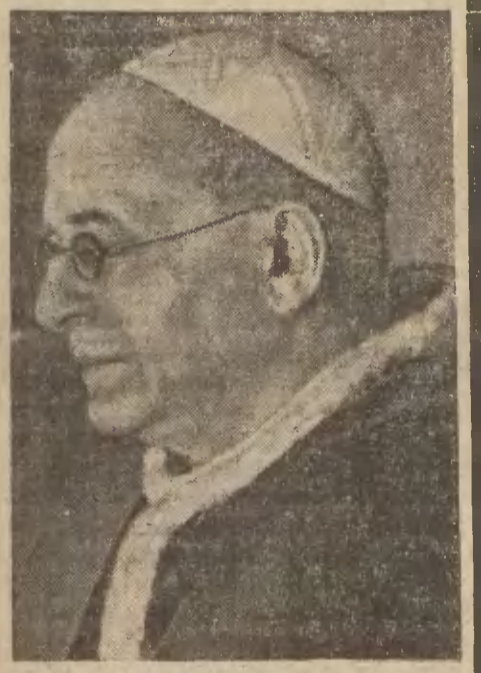
Kupiłam 1/5 losu

z kolektury

Billerta

Krusza

2459

wa-Długoszowski znany był Papieżowi jeszcze w Polsce jako szef domu wojskowego Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego. W czasie dłuższej i serdecznej rozmowy Pius XI powiedział m. in.:

„Trzy lata spędziłem w waszym kraju, przez trzy lata byłem Polakiem. Wspomnienia o Polsce noszę głęboko w pamięci i sercu. Tam zostałem konsekrowany na biskupa. Poznałem w Polsce bardzo dobrze w pierwszym rządzie waszego Wielkiego Marszałka. Józef Piłsudski zabrał mnie kiedyś do Wilna. Dwa dni i dwie noce spędziłem na niezwykle interesujących rozmowach. Mógłbym panu o nim opowiadać bez końca. Był to człowiek wyjątkowej miary.”

W dalszej rozmowie, gdy gen. Wieniawa-Długoszowski wyraził przekonanie, że Polska odegra wielką rolę w rozpoczynającej się walce z materializmem, Papież odpowiedział, że i on w to wierzy, oraz, że

„w tych ciężkich czasach Polska może a nawet powinna odegrać wielką rolę w przywróceniu światła do równowagi. Polska rolę tę powinna odegrać, ponieważ tak wiele zawdzięcza Opatrzności.”

Bociany wracają na Kaszuby

Niedaleko Kościerzyny na Kaszubach ku ogólnemu zdumieniu mieszkańców wróciła do gniazda para bocianów, która natychmiast jakby to już była wiosna, zabrała się do porządkowania gniazda. Ostatnio tak niezwykle wcześnie na Kaszubach przylot bocianów notowano w r. 1912.

Kondolencje P. Prezydenta Rzplitej, Naczelnego Wodza i Rządu

po zgonie Ojca Sw. Piusa XI

W związku ze zgonem Ojca Świętego Piusa XI P. Prezydent Rzplitej przesłał pod adresem Jego Eminencji kardynała-kamerlinga depeszę treści następującej:

J. E. Kardynał-Kamerling — Citta del Vaticano

Dowiadując się z najgłębszym wzruszeniem o bolesnej stracie, jaką poniósł Kościół na skutek zgonu Jego Świątobliwości Papieża Piusa XI proszę św. Kolegium Kardynałów o przyjęcie zapewnienia, iż wraz z całą Polską biorę głęboki udział w bólu, który odczuwa cały świat chrześcijański.

Zgon wielkiego i głęboko czcz onego Pasterza pogrąża w szczególnie bolesnej żałobie naród polski, który na zawsze zachowa pełne czci i wdzięczności wspomnienie skarbów w ojcowskiej dobroci i opieki, którymi go obdarzył dostojny Zmarły zarówno w czasie Jego świętej misji w Warszawie, jak i przez cały czas Jego pełnego chwaly panowania apostolskiego.

(—) IGNACY MOŚCICKI.

Marszałek Śmigły-Rydz wystosował na adres armii polskiej następujący telegram:

J. E. Kardynał-Kamerling — Citta del Vaticano

Wraz z armią polską biorę głęboki udział w żałobie Kościoła, spowodowanej zgonem wielkiego Past erza, który zarówno w godzinach próby, jak i chwaly nigdy nie przestał wal okazywać żołnierzom polskim odwodów swej ojcowskiej miłości.

(—) ŚMIGŁY-RYDZ.

W imieniu Rządu R. P. przesłał depeszę na ręce kardynała-kamerlinga premier gen. Stawoj-Składkowski.

Depesza kondolencyjna Szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego

Szef Obozu Zjednoczenia Narodowego gen. St. Skwarczyński wysłał do J. E. ks. Kardynała dr. Augusta Hlonda Prymasa Polski, następującej treści depeszę:

Z powodu bolesnego ciosu, który dotknął Kościół Katolicki, spieszę złożyć Jego Eminencji w imieniu Obozu Zjednoczenia Narodowego i własnym wyrazi serdecznego żalu oraz zapewnić, że szeregi Obozu łączą się z całą społecznością katolicką świata w żal-

bie i uczuciach bólu po stracie Wielkiego Syna Kościoła i ludzkości Papieża Piusa XI, którego imię związało się z Polską na zawsze w okresie ciężkich

Hołd Świątowego Zw. Polaków z Zagranicy pamięci Ojca św. Piusa XI.

WARSZAWA. P. Wojewoda Pomorski min. Władysław Raczkiewicz jako prezes Świątowego Związku Polaków z Zagranicy przesłał depeszę na ręce Prymasa Polski J. E. Ks. Karł. Hlonda, następującej treści:

„W chwili, gdy Stolica Piotrowa a wraz z nią cały świat katolicki i Polska osierocona zostały powołaniem przed tron Najwyższego Wielkiego Strażnika prawd chrystusowych, przesyłam Jego Emi-

zmagani wojennych Narodu Polskiego o utrwalenie niepodległego bytu.

Szef Obozu Zjednoczenia Narodowego:

(—) Stanisław Skwarczyński, gen. bryg.

Depesze kondolencyjne Okr. Pom. PZN.

Przewodniczący Okręgu Pomorskiego Obozu Zjednoczenia Narodowego wysłał do J. E. ks. biskupa dr. Stanisława Okoniewskiego i do J. E. ks. biskupa Karola Radońskiego depesze treści następującej:

J. E. Ks. Biskup Dr Stanisław Okoniewski Pelplin

W imieniu Okręgu Pomorskiego Obozu Zjednoczenia Narodowego proszę o przyjęcie wyrazów najwyższego hołdu dla Zmarłego Zwierzchnika Stolicy Piotrowej.

Przewodniczący:

(—) Kazimierz Tomaszewski.

J. E. Ks. Biskup Karol Radoński, Włocławek

Obóz Zjednoczenia Narodowego na Pomorzu łączy się z całym światem katolickim w uczuciu ciężkiej żałoby po Wielkim Papieżu.

Przewodniczący Okręgu Pomorskiego:

(—) Kazimierz Tomaszewski.

Wizyta kondolencyjna p. Wicewojewody Pomorskiego w Pelplinie

W dniu wczorajszym z powodu zgonu Ojca św. Piusa XI zastępca nieobecnego Wojewody Pomorskiego p. wicewojewoda Zygmunt Szczepański w obecności starosty pow. tczewskiego p. Białego i sekretarza p. mgr. Rekowskiego złożył na ręce J. E. ks. biskupa Dominika w Pelplinie w imieniu Rządu, p. Wojewody i własnym wyrazi kondolencji.

Budowa mauzoleum na grobie śp. gen. Orlicz-Dreszera

Na terenie Okywiu od dłuższego czasu prowadzone są roboty na grobie śp. gen. Orlicz-Dreszera dookoła budowy mauzoleum zmarłego tragiczną śmiercią generała.

Mauzoleum to wznoszone jest kosztem 200.000 zł z inicjatywy L. M. i K. a prace posuwają się szybko naprzód dzięki funduszom jakie zebrał na ten cel korpus oficerów i podoficerów lotnictwa i kawalerii.

W obecnym stanie dokoła grobu wzniesione zostały już mury pod mauzoleum. Jak się dowiadujemy wykończenie nastąpi na dzień trzeciej rocznicy t. j. w dniu 16 lipca br., w którym to dniu odbędzie się poświęcenie mauzoleum.

Francja a okupacja wysp Hainan przez Japonie

PARYŻ. Wylądowanie wojsk japońskich na wyspie Hainan wywołało w Paryżu żywe poruszenie. Rząd francuski wysłał instrukcje swemu ambasadorowi w Tokio, by zażądał wyjaśnień co do powodów, charakteru i czasu trwania okupacji.

Wyspa Hainan, licząca około 3 miln. mieszkańców, dominuje — jak to podkreśla prasa francuska — nad całym wschodnim wybrzeżem Indochin i nad całą zatoką Tonkińską, pozwalając na kontrolowanie dostępu do Hong-Kongu oraz komunikacji brytyjskich z Dalekim Wschodem. Prasa paryska wyraża przypuszczenie, że okupacja wyspy jest pewnego rodzaju demonstracją Japonii przeciwko Francji, wywołaną przez podejrzenia japońskie, iż Francja dostarcza wojskom marsz. Czang-Kai-Szeka broni z Indochin przez kolej junnanską.

Komisarz Rządu m. Gdyni odznaczony orderem „Gwiazdy Łotewskiej“

Konsul generalny republiki łotewskiej p. Birneks w Gdańsku wręczył p. Komisarzowi Rządu mgr. Fr. Sokolowi insygnia Orderu „Gwiazdy Łotewskiej“ II kl., nadanego przez prezydenta Łotwy p. Komisarzowi Rządu.

Podczas dekoracji byli obecni z ramienia gdynińskiego korpusu konsularnego p. konsul Japonii dyr. Kollat, konsul łotewski dyr. Laurecki, konsul Rumunii dr. Kasprowiec, oraz sekretarz konsulatu łotewskiego w Gdańsku p. Łapa i wyżsi urzędnicy Komisarjatu Rządu w Gdyni.

130 ofiar zderzenia pociągów w Hiszpanii

BARCELONA. Pociąg osobowy, idący z Terrasa, na stacji Las Planas, zderzył się w kierunku m. Sarria, zderzył się z pociągiem osobowym, idącym w kierunku przeciwnym. Skutki zderzenia były straszne. Pociąg wykołcił się u wejścia do tunelu pod Sarria. Zginęło 31 osób, rany odniosło około 100 osób.

Bojowy „Lockhead“ wpadł na drzewo

NOWY JORK. W sobotę odbył się próbny lot nowego samolotu bojowego typu „Lockhead“ na dystansie Los Angeles — Nowy Jork. Samolot ten uchodził za najszybszy w świecie, był uzbrojony w kilka karabinów maszynowych i przystosowany do lotów stratosferycznych. Próbny lot wypadł niepomyślnie. Samolot wpadł na drzewo, podczas lądowania na lotnisku Mitchel Field. Lotnik odniósł lekkie rany. Samolot jest uszkodzony. Lot trwał 7 godz. 45 min., a zatem rekord lotnika Howarda Hughes'a, który przebył ten sam dystans w 7 godz. 28 min. 25 sek. nie został pobity.

Z całego świata

BRUKSELA. Król Leopold III powierzył misję tworzenia nowego gabinetu ministrowi stanu Henrykowi Jaspar'owi, członkowi Stronnictwa Katolickiego.

LONDYN. W m. Brighton samolot wpadł z powodu gęstej mgły na blok mieszkaniowy. Blok stanął w płomieniach. Pożar ugaszono po 3-godzinnej akcji. Lotnik i trzech mieszkańców budynku, w tym 1 kobieta ponieśli śmierć na miejscu.

Polska nabyła dwa statki motorowe dla linii południowo-amerykańskiej

W związku ze wzmożonym eksportem do Ameryki Południowej, okazało się, że dotychczasowe statki pasażersko-towarowe „Kościuszko“ i „Pułaski“, kursujące od 1936 r. do portów Ameryki Połudn., stały się nie wystarczające. Dlatego też od szeregu miesięcy charterowano, tj. dzierżawiono statki obce, co pociągało za sobą dość znaczny odpływ walut w formie opłat za wynajem.

Ponieważ budowa nowych statków zajęłaby około 2 lat, koniunktura zaś eksportowa w związku z przyłączeniem Zaolzia

wymagała natychmiastowego postawienia na tej trasie dodatkowego tonażu własnego, przeto nabyte zostały na korzystnych warunkach kredytowych dwa frachtowce motorowe w Oslo. Statki te, noszące nazwy „Rio Negro“ i „Rio Pardo“ mają po 4.500 ton nośności, a szybkość ich robocza wynosi ok. 10 węzłów.

„Rio Negro“ przybędzie w tych dniach do Gdyni, po czym wkrótce nastąpi podniesienie na nim bandery polskiej i przemianowanie. „Rio Pardo“ będzie oddany do użytku w ciągu 2 miesięcy. (PAT).

W ciągu 5 lat liczba członków LMK na Pomorzu wzrosła 25-krotnie

W ub. sobotę w Domu Społecznym odbyło się posiedzenie zarządu okręgu pomorski. Ligi Morskiej i Kolonialnej, na które przybył prezes zarządu głównego LMK p. gen. Kwaśniewski oraz członek zarządu głównego p. dyr. Niwiński.

Po zagajeniu zebrania przez prezesa okręgu p. Radłowskiego, przewodnictwo objął gen. Kwaśniewski.

Star zbiórki na FOM na Pomorzu przedstawił nac. Tytułski.

Pomorze zebrało na Fundusz Obrony Morskiej dotychczas 437 tys. złotych,

na ścigacz morski „Pomorze“ 125.991 zł.

Czołowe miejsce w świadczeniach na rzecz FOM zajmują pracownicy państwowi, samorządowi oraz wojsko.

O stanie organizacyjnym okręgu mówił kpt. Trepiak:

L. M. K. na Pomorzu posiada obecnie

551 ogniw,
w tym
18 obwodów
114 oddziałów
208 kół zwykłych
211 kół szkolnych
61.822 członków
w tym
12.049 zwyczajnych
4.500 popierających
28.695 zbiorowych starszych
16.578 szkolnych.
W r. 1933 posiadała
15 ogniw i
2.393 członków.

Z kolei omówiono sprawę organizacji VIII ogólnopolskiego zjazdu delegatów LMK, który odbędzie się w maju b. r. w Toruniu.

Na zjazd ten przybędzie około 350 delegatów z całej Polski.

Pod koniec p. gen. Kwaśniewski stwierdził, że okręg pomorski LMK wykazuje w ostatnich latach niezwykłą sprawność organizacyjną i dynamikę. W najbliższym czasie wydzielony zostanie z okręgu pomorskiego okręg morski LMK z siedzibą w Gdyni.

W programie prac na najbliższy okres szczególny nacisk położony będzie na wychowanie morskie młodzieży.

O godz. 18.30 w Domu Społecznym p. generał Kwaśniewski wygłosił wobec wypełnionej szelnie sali odczyt, w którym omówił szereg aktualnych zagadnień morskich i kolonialnych.

Na odczyt przybyli liczni przedstawiciele władz i wojska z pp. wicewojewodę Szczepańskim, zastępcą dowódcy O. K. płk. dypl. Myszkowskim, nac. S. Cichawskim i starostą grodzkim Bruniewskim na czele.

Rakiety z ulotkami propagandowymi

które spadają na tyły wojsk czerwonych i tam szerzą wśród ich szeregów spustoszenie moralne.

Nowinki ze stolicy filmu

Mae West jako Katarzyna Wielka. Ta niezwykle sensacyjna pogłoska rozeszła się po kraju wują Sama, wznecając wszędzie zrozumiałe zainteresowanie. Okazuje się, że Mae West w rzeczywistości w najbliższej przyszłości ma przystąpić do filmowania oryginalnego scenariusza opartego na tle życia Katarzyny Wielkiej. Mae West finansuje w tym przedsięwzięciu grupa finansistów z San Francisco, która postawiła do jej dyspozycji sumę 5.000.000 dolarów.

Słynny producent amerykański Walter Wanger kończy obecnie zdjęcia do wielkiego filmu sensacyjnego „WIELKA PRZYGODA”. Tło do tego filmu, który rozgrywa się we wszystkich częściach świata, sfotografował reżyser Tay Garnett, podczas swej podróży naokoło świata. Zdjęcia w atelier są dziełem jednego z najznakomitszych operatorów francuskich, zaangażowanego obecnie na stałe do Ameryki, Rudolfa Matte. W rolach głównych wystąpią dawno niewidziani Fryderyk March i uroczą Joan Bennett, która przyćmiła dziś sławę swej wielkiej siostry Constance Bennett.

Ile kosztuje produkcja filmu francuskiego?

Kinematografia francuska przoduje dzisiaj pod względem artystycznym, a na rynku polskim film francuski zdobywa coraz większe powodzenie nie tylko artystyczne, ale i kasowe. Nader pouczająca jest ogłoszona niedawno statystyka, podająca pozycje, składające się na produkcję jednego, średniej miary filmu. Ogólny koszt wynosi przeciętnie 4 miliony franków, przy czym poszczególne pozycje wyglądają następująco: scenariusz — 200.000 franków, opracowa-

nie scenariusza, łącznie ze scenopisem i dialogami — 150.000 franków, reżyser — 200.000, administracja — 123.000, personel techniczny — 227.000, ubezpieczenia — 100.000, atelier — 40.000, światło — 400.000, dekoracje — 40.000, rekwizyty — 20.000, kostiumy — 10.000, montaż — 150.000, plenery — 380.000, taśma i laboratorium — 30.000, muzyka — 20.000, aktorzy i statyści — 1.450.000, koszty nieprzewidziane — 100.000 franków.

Ryby „elektryczne”

W tych dniach powrócił z nad Amazonki do Rio de Janeiro znany ichtiolog brazylijski p. Bernardo Malmann, który poza innymi trofeami przywiózł ze sobą kilkadziesiąt egzemplarzy ryb elektrycznych, noszących indiańską nazwę „Purague”. Inż. Malmann objaśnił prasę, że ryby te żywią się owocami i innymi rybami, są więc owoco- i rybożerne. Jest niezmiernie ciekawe, iż ryby te wyławiają z siebie potężne strumienie prądu elektrycznego przez zetknięcie z korzeniami drzewa, rosnącego nad rzeką, powodują wstrząs tego drzewa i spadek owych owoców do wody. Tym samym prądem zabijają inne ryby, którymi się żywią. Inż. Malmann złowił ryby elektryczne po prostu w sieci długości po 200 m w których oczywiście były i inne ryby, ale pozabijane elektrycz-

nym prądem. Raz nawet znaleziono w sieciach i zabitego prądem krokodyla. Najmniejsze zetknięcie z owymi rybami powoduje i śmierć człowieka, o ile nie izoluje się gumowymi rękawicami. Ryby te w ilości 50 sztuk zostaną wysłane na wystawę w Nowym Jorku.

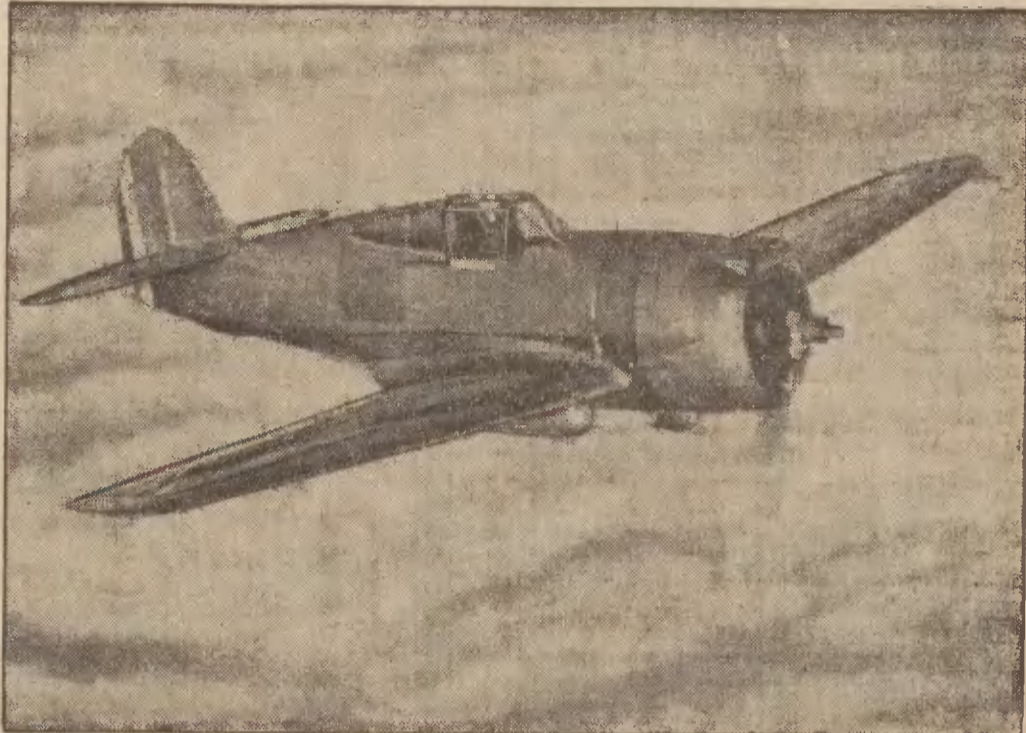
Sztuczne włókna z lętoł kartoflanych

Jak podaje turyngijskie towarzystwo fabrykacji sztucznego włókna (Zellwolle), po długich doświadczeniach, przeprowadzonych w laboratorium fabrycznym przedsiębiorstwa, udało się uzyskać sztuczne lętoł z lętoł kartoflanych. Próby dały wynik doskonały, tak, że komisarz planu czteroletniego zatwierdził projekt budowy w Turynii specjalnej fabryki wyrobu włókna z lętoł kartoflanych. W październiku br. rolnicy saksońscy mają dostarczyć ok. 5.000 ton suchych lętoł dla fabrykacji włókna.

Dawne rekawice bokerskie są nadal ważne

P.Z.B. przesunął termin przymusowego startowania na zawodach bokerskich w licencjonowanych rękawicach bokerskich na okres bliżej nieokreślony.

Samolot o fantastycznej szybkości

Widoczny na zdjęciu samolot amerykański przeznaczony dla Francji, osiągnął podczas lotów próbnych nad lotniskiem w Buffalo przy locie nurkowym fantastyczną szybkość 920 km na godz., szybkość, jakiej dotychczas nie osiągnęła żadna istota żyjąca. Samolot ten typu Curtiss Hawk 75, pilotował amerykański „oblatywacz” H. Lloyd Child.

RYSZARD BRAUN

66

Sobowtór Pani Wu

Powieść sensacyjna

— Błagam panią, niech pani nie protestuje — głos Lody nabrał nerwowych akcentów — chcemy tu wszyscy dla pani jak najlepiej.
 — Dla mnie? Nic nie rozumiem.
 — Wytłumaczę to drogiej pani za godzinę. Teraz śpieszę się. Już ich widać!
 — Kogo?
 — Franke z Zarychta.
 — Spodziewała się pani ich tu razem?
 — Oczywiście. On dzisiaj też dostał list od Franki, tylko że podpisany imieniem Janki Waksowej. Niech panie odjeżdżają. Największy czas! Niech panie jadą!
 Staruszka już bez protestu wsunęła się w głąb taksówki, opuszczając woalkę na pobladałą twarz. Janka zaś zdobyła się na wysiłek podania adresu szoferowi.
 — Proszę. Różana 16. Żolibórz.
 Drzwiczki zatrzasnęły się z hukiem. Zawarzał motor i po chwili taksówka jechała z powrotem.
 * * *
 Kostek Zarychta uśmiechał się do twarzy wychylonej spod woalki.
 — Joga Riszi powiedział, iż dla niego zbadanie duszy ludzkiej jest równie doniosłe jak odkrycie kopalni złota.
 — Więc? Co to ma za związek ze mną? — pytała młoda kobieta słodko uśmiechnięta.
 — Twój wyjazd zachwyca mnie.
 — Mój wyjazd do Krakowa? Dlaczego?
 — Dlatego, że domyślam się, w jakim celu je-

— No?
 — Po pieniądze. Po pieniądze, których nie chcesz i których ja nie chcę. A które mamy zamiar oddać małym biednym chłopakom chcącym się uczyć w swojej młodości górnej i chmurnej. Uczyć tak jak ja i ten mały Kostek, który tam stoi na schodach dworcowych.
 Zarychta prowadząc Janke Waksową pod rękę, poczuł, że nagle ta cofa się i drży.
 — Ci ci jest, maleńka?
 — Nie rozumiem, po co tu tyle osób?
 — Chcieli cię pożegnać. Lubią cię przecież tak bardzo.
 Uśmiechnęła się ironicznie.
 — Nie odjeżdżam za morza i góry.
 — Miałas w tej chwili niemą, ostry głos Franki. Prosiłbym cię bardzo, abys ze mną unikała tego tonu. Boli mnie, jak upiorne przypomnienie tamtej kobiety.
 — Co o niej myślisz?
 — Kanalia.
 — A mnie kochasz?
 — Wiesz dobrze...
 — Ale powiedz. Kochasz mnie?
 — Bardzo. Więcej niż ci się zdaje.
 — Och, jakże jestem szczęśliwa... Jakże jestem szczęśliwa... Powtórz.
 — Kocham cię.
 — Jeszcze powtórz.
 — Kocham.
 Oczy kobiety błyszczały nadnaturalnym blaskiem, wpatrzone w twarz Zarychty.
 — Moje kochanie — uśmiechnął się do niej.
 — Jaka ja jestem szczęśliwa! — przytknęła oczy. — Jaka bardzo szczęśliwa! Nie dokończyła zdania, gdyż w tej chwili podeszło do nich dwóch policjantów.
 — Prosimy państwa o dokumenty.
 Zarychta roześmiał się głośno.
 — Cóż to, obława? Jestem inżynier Zarychta. Oto paszport. A to moja narzeczona pani Janina Waksowa.
 — Poprosimy panią o dowód osobisty.
 — Oto on.
 Policjanci spojrzeli na siebie porozumiewawczo. Wokoło zbierał się już tłum gapiów.

— Prawdziwa pani Janina Waksowa zawiadomiła policję o kradzieży dokumentów. Wobec tego panią musimy aresztować, jako osobę, która je nieprawnie przywłaszczyła.
 — Ależ to ja jestem właśnie Janina Waksowa.
 — Nie. Pani jest tylko sobowtórem jej, który pożyczyl od doktorowej Żabińskiej tysiąc złotych, w banku zdyskontował osiemnaście tysięcy złotych i teraz miał zamiar z firmy krakowskiej „Marian Waks i S-ka” bezprawnie podnieść 65.000 zł. gotówką i drugie tyle w papierach wartościowych. Czarno ubrana kobieta wodziła po otaczającym ją tłumie błyszczącymi oczami.
 — Ależ to ja jestem właśnie Janina Waksowa. Szczęśliwa, kochana przez wszystkich i przez Kostka Jankę Waksową! Ależ to ja!...
 Loda Kamińska odsunęła kilku za blisko stojących gapiów, stając tuż obok Franki.
 — Przestań odgrywać komedie. Lepiej dla ciebie będzie, wierzaj mi, jeżeli przyznasz się otwarcie do wszystkiego w Urzędzie Śledczym.
 — Ależ ja jadę do Krakowa, moja Lodo... Na grób... Na grób najlepszego z mężów. Zobaczyć, jak wygląda? Czy kwiaty na nim rosną i czy szarfa fiołkowa z napisem moim nie zmokła na deszczu i nie spłowiła na słońcu...
 Loda zmrużyła oczy i mocno zacisnęła ręce ze zdenerowania. Ktoś się roześmiał w tłumie, ktoś inny syknął:
 — A po cóż taką mieliby aresztować?
 Ale porucznik Kłoskiewicz postanowił koleżance przyjść z pomocą.
 — Proszę odwieźć pannę Gudrynowiczównę do Urzędu Śledczego — krótko zarządził.
 — Kogo? zdziwiła się kobieta w żalobie. — Kogo odwieźć? — Pannę Franciszkę Gudrynowiczównę? Ależ ona już dawno wyjechała...
 — I dokądże to wyjechała? — Loda udawała zdziwienie, idąc do samochodu oznaczonego inicjałami policji państwowej.
 — Do Brukseli. Dostała tam asystenturę przy uniwersytecie. Asystenturę na wydziale stomatologicznym.
 — No... no... i dawno wyjechała?
 — Przed kilku tygodniami.
 (Ciąg dalszy nastąpi)